

18 april 2012.

PROTOCOLAKKOORD

betreffende de controle, tijdens de referentieperiode van drie maanden voorafgaand aan de lokale verkiezingen op 14 oktober 2012, van de voor het publiek bestemde mededelingen en voorlichtingscampagnes van de parlements- en assembleevoorzitters, van de federale Regering of één of meer van haar leden, van de Gemeenschaps- en Gewestregeringen of één of meer van hun leden, van de Colleges van de Franse en de Vlaamse Gemeenschapscommissie of één of meer van hun leden, van één of meer gewestelijke staatssecretarissen bedoeld in artikel 41 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen, alsmede van de leden van het Verenigd College bedoeld in artikel 60, vierde lid, van dezelfde bijzondere wet

De Conferentie van de zeven parlementsvoorzitters, uitgebreid met de voorzitters van respectievelijk de Vergadering van de Franse Gemeenschapscommissie en de Vergadering van de Vlaamse Gemeenschapscommissie,

Gelet op de wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezingen van de federale Kamers, de financiering en de open boekhouding van de politieke partijen en inzonderheid op artikel 4bis met betrekking tot de toetsing van de voor het publiek bestemde mededelingen en voorlichtingscampagnes van *"de federale Regering of een of meer van haar leden, van de Gemeenschaps- en Gewestregeringen of een of meer van hun leden, van de colleges bedoeld in artikel 60 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen of een of meer van hun leden, van een of meer gewestelijke staatssecretarissen bedoeld in artikel 41 van dezelfde bijzondere wet, van de voorzitters van de federale Kamers, van de voorzitters van de Gemeenschaps- en Gewestparlementen en van de voorzitters van de verenigde vergadering en van de taalgroepen bedoeld in artikel 60 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen"*;

Gelet op de defederalisering van de in het voormelde artikel 4bis bepaalde toetsingsbevoegdheid ten aanzien van de voor het publiek bestemde mededelingen en voorlichtingscampagnes van de voorzitters van de Gemeenschaps- en Gewestparlementen en van de Vergadering van de Franse Gemeenschapscommissie, van de leden van de Gemeenschaps- en Gewestregeringen, van de gewestelijke staatssecretarissen bedoeld in artikel 41 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen, en van de leden van het College van de Franse Gemeenschapscommissie (zie artikel 31, § 5, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, artikel 22, § 5, van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen en artikel 44 van de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap);

Gelet op de wet van 19 mei 1994 tot regeling van de verkiezingscampagne en tot beperking en aangifte van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezingen van het Vlaams Parlement, het Waals Parlement, het Brussels Hoofdstedelijk Parlement en het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap, alsmede tot vaststelling van de toetsingsnorm inzake officiële mededelingen van de overheid, en inzonderheid op artikel 12 houdende vaststelling van de toetsingsnorm inzake officiële mededelingen van de overheid;

Gelet op het feit dat alle Gemeenschaps- en Gewestparlementen, alsook de Vergadering van de Franse Gemeenschapscommissie inmiddels regelgeving hebben aangenomen houdende oprichting van een parlementair controleorgaan inzake officiële mededelingen van hun voorzitters en van de regeringen of het college die onder hun respectief toezicht vallen, of hun leden :

- Vlaamse Gemeenschap en Vlaams Gewest : decreten van 19 juli 2002 en 23 mei 2003 (*Belgisch Staatsblad*, 14 september 2002 en 16 juni 2003);
- Waals Gewest : decreet van 1 april 2004 (*Belgisch Staatsblad*, 15 april 2004);
- Brussels Hoofdstedelijk Gewest : ordonnantie van 29 april 2004 (*Belgisch Staatsblad*, 14 juni 2004);
- Franse Gemeenschap : decreten van 20 juni 2002 en 21 december 2004 (*Belgisch Staatsblad*, 19 juli 2002 en 3 juni 2005);
- Duitstalige Gemeenschap : decreten van 7 april 2003 en 29 maart 2004 (*Belgisch Staatsblad*, 4 december 2003 en 24 juni 2004);
- Franse Gemeenschapscommissie : decreet van 4 juli 2002 (*Belgisch Staatsblad*, 20 februari 2003);

Gelet op het feit dat de Vergadering van de Vlaamse Gemeenschapscommissie ter zake niet over een analoge controlebevoegdheid beschikt als de Vergadering van de Franse Gemeenschapscommissie, maar zich toch bij dit protocolakkoord aansluit;

Gelet op de defederalisering van de bevoegdheid inzake de verkiezing van de provinciale, gemeentelijke en binnengemeentelijke organen, alsook van de organen van de agglomeraties en federaties van gemeenten, met inbegrip van de controle op de hierop betrekking hebbende verkiezingsuitgaven en de herkomst van de geldmiddelen die daaraan zijn besteed, en de ter uitvoering daarvan genomen decreten en ordonnanties;

Gelet op de wet van 7 juli 1994 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezing van de provincieraden, de gemeenteraden en de districtsraden en voor de rechtstreekse verkiezing van de raden voor maatschappelijk welzijn;

Gelet op het feit dat de federale Controlecommissie betreffende de verkiezingsuitgaven en de boekhouding van de politieke partijen en de controleorganen van de Gemeenschaps- en Gewestparlementen en van de Vergadering van de Franse Gemeenschapscommissie ertoe gehouden zijn het criterium te toetsen dat is bepaald in de artikelen 4*bis* en 12 van respectievelijk de voormelde wetten van 4 juli 1989 en 19 mei 1994, en in artikel 4, § 2, van het decreet van de Franse Gemeenschapscommissie van 4 juli 2002, te weten de vraag of de voorgestelde mededeling of voorlichtingscampagne er al dan niet toe strekt "*het persoonlijke imago van een parlamentsvoorzitter of een lid van een regering of het imago van een politieke partij te verbeteren*";

Gelet op het feit dat het niet uitgesloten is dat deze instanties er een verschillende interpretatie van dit criterium op na kunnen houden;

Gelet op het feit dat de onderscheiden controleorganen het toetsingscriterium in de aanloop naar de verkiezingen steeds strikter hebben geïnterpreteerd en ermee hebben ingestemd om hun interpretatie van het toetsingscriterium ter wille van de eenvormigheid op elkaar af te stemmen;

Gelet op het feit dat de Conferentie van de zeven parlamentsvoorzitters daartoe protocolakkoorden heeft afgesloten naar aanleiding van (1) de verkiezingen van de federale Wetgevende Kamers op 18 mei 2003, (2) de verkiezingen van het Europees Parlement, het Vlaams Parlement, het Waals Parlement, het Brussels Hoofdstedelijk Parlement en het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap op 13 juni 2004, (3) de lokale verkiezingen op 8 oktober 2006, (4) de verkiezingen van de federale Wetgevende Kamers op 10 juni 2007 en (5) de verkiezingen van het Europees Parlement en van de Gemeenschaps- en Gewestparlementen op 7 juni 2009;

Gelet op het feit dat naar aanleiding van de federale parlamentsverkiezingen van 13 juni 2010 alle Gemeenschaps- en Gewestparlementen, alsook de Vergadering van respectievelijk de Franse Gemeenschapscommissie en de Vlaamse Gemeenschapscommissie, op voorstel van de federale Controlecommissie, ermee hebben ingestemd om het protocolakkoord toe te passen dat de voorzitters van deze assemblees en van het federaal Parlement op 5 maart 2009 hadden gesloten in de aanloop naar de verkiezingen van het Europees Parlement en de deelstaatparlementen van 7 juni 2009;

Gelet op het in de voormelde bijzondere en gewone wetten bepaalde wederkerigheidsbeginsel inzake sancties ingevolge hetwelk de Wetgevende Kamers, het betrokken Gemeenschaps- en Gewestparlement of het door dat parlement aangewezen orgaan de sancties moeten uitvoeren die met toepassing van de federale wetgeving betreffende de beperking van de verkiezingsuitgaven zijn opgelegd door een andere assemblee of door het door haar aangewezen orgaan;

Gelet op het voornemen van verschillende leden van de federale Regering, van de Gemeenschaps- en Gewestregeringen, van de Colleges van de Franse en de Vlaamse Gemeenschapscommissie, alsook van verschillende gewestelijke staatssecretarissen en parlamentsvoorzitters om zich kandidaat te stellen voor de lokale verkiezingen van 14 oktober 2012;

Overwegende dat een en ander geen wapenongelijkheid tussen kandidaten en partijen mag doen ontstaan;

Overwegende dat de autonome appreciatiebevoegdheid van ieder controleorgaan dient te worden gerespecteerd;

Besluit,

het volgende protocolakkoord af te sluiten, dat betrekking heeft op (1) de interpretatie van het toetsingscriterium, te weten de vraag of de voorgestelde mededeling of voorlichtingscampagne er al dan niet toe strekt "*het persoonlijke imago van een parlamentsvoorzitter of een lid van een regering of het imago van een politieke partij te verbeteren*", (2) het toepassingsgebied *ratione personae* en (3) het toepassingsgebied *ratione temporis* :

1. Interpretatie van het toetsingscriterium

Uitgangspunt is dat elke voor het publiek bestemde mededeling of voorlichtingscampagne, waartoe de parlamentsvoorzitters en de leden van een regering of college niet op grond van een wettelijke of bestuursrechtelijke bepaling verplicht zijn en die direct of indirect met overheidsmiddelen wordt gefinancierd, op een gedepersonaliseerde wijze dient te worden verspreid of gevoerd, en dit ongeacht de taal van de mededeling of de campagne. Zulks impliceert dat de volgende richtlijnen moeten worden nageleefd zonder dat die als exhaustief mogen worden aangemerkt :

a. Opportuniteit

Er moet terughoudendheid in acht worden genomen bij het verspreiden van een regeringsmededeling of het voeren van een voorlichtingscampagne tijdens de referentie- of sperperiode (zie punt 3), behalve wanneer deze mededeling of deze campagne over de jaren heen een geregeld en telkens weerkerend karakter heeft verworven of gebonden is aan specifieke data, zoals het begin van het schooljaar. Het geregeld en telkens weerkerend karakter van de mededeling of campagne wordt, naar analogie van artikel 4, § 3, 6°, van de wet van 4 juli 1989, beoordeeld hetzij aan de hand van een referentieperiode van twee jaar vóór 14 juli 2012 (zie punt 3), tijdens welke de bedoelde mededeling of campagne jaarlijks eenmaal moet hebben plaatsgehad, hetzij aan de hand van een referentieperiode van vier jaar vóór 14 juli 2012 (zie punt 3), tijdens welke de bedoelde mededeling of campagne tweejaarlijks tenminste éénmaal moet hebben plaatsgehad. Te allen tijde dient de mededeling of de campagne informatief en objectief te zijn.

b. Vormgeving

- Zoals gesteld, dient de voor het publiek bestemde mededeling of voorlichtingscampagne op een gedepersonaliseerde wijze te worden verspreid of gevoerd. Dat betekent dat er geen foto, tekening of karikatuur van een parlamentsvoorzitter, een regeringslid, een collegelid of een gewestelijk staatssecretaris mag worden gepubliceerd en dit ongeacht de gebruikte informatiedrager(s) zoals internet, kranten, tijdschriften, boeken, brochures, folders, affiches, stands, gadgets, CD's en DVD's;
- ook zijn naam en (facsimile) handtekening mogen daarin of daarop niet worden weergegeven;
- enkel de functie mag worden vermeld;
- op de website van zijn assemblee of zijn overheidsdienst of departement mag zijn foto wel éénmaal worden afgedrukt, maar dan uitsluitend op de webpagina met de voorstelling van zichzelf en zijn kabinet of persoonlijk secretariaat. Een link naar de persoonlijke website is toegestaan.

Er wordt herinnerd aan het wettelijk en decretaal verbod op het uitzenden van regeringsmededelingen op de openbare radio- en televisiedienst gedurende een periode van twee maanden voor de verkiezingen, behoudens in geval van hoogdringendheid;

2. Toepassingsgebied ratione personae

Dit protocolakkoord geldt voor de voor het publiek bestemde mededelingen en voorlichtingscampagnes van alle parlaments- en assembleevoorzitters, van alle regeringen of hun leden, van de Colleges van de Franse en de Vlaamse Gemeenschapscommissie of hun leden, van de gewestelijke staatssecretarissen bedoeld in artikel 41 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen, alsmede van de leden van het Verenigd College bedoeld in artikel 60, vierde lid, van dezelfde bijzondere wet;

3. Toepassingsgebied ratione temporis

Dit protocolakkoord is van toepassing op alle voor het publiek bestemde mededelingen en voorlichtingscampagnes die zullen worden verspreid dan wel gevoerd vanaf 14 juli 2012, begindatum van de referentieperiode van drie maanden voorafgaand aan de verkiezingen van 14 oktober 2012, zelfs wanneer de synthesenota voordien werd ingediend;

Verbindt zich ertoe,

dit protocolakkoord op korte termijn na de verkiezingen van 14 oktober 2012 te evalueren.

Gedaan te Brussel, op 18 april 2012;

In zoveel exemplaren als er ondertekenaars zijn,

Door,

- voor de Kamer van volksvertegenwoordigers

André FLAHAUT

O. Thelant

- voor de Senaat :

Sabine de BETHUNE

Sabine de Bethune

- voor het Vlaams Parlement :

Jan PEUMANS

Jan Peumans

- voor het Waals Parlement :

Patrick DUPRIEZ

Patrick Dupriez

- voor het Parlement van de Franse Gemeenschap :

Jean-Charles LUPERTO

Jean-Charles Luperto

- voor het Brussels Hoofdstedelijk Parlement en de verenigde vergadering van de
Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie :

Françoise DUPUIS

Françoise Dupuis

- voor het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap :

Ferdel SCHRÖDER

Ferdel Schröder

- voor de Vergadering van de Franse Gemeenschapscommissie :

Julie de GROOTE

Julie de Groote

- voor de Vergadering van de Vlaamse Gemeenschapscommissie :

Jean-Luc VANRAES

Jean-Luc Vanraes